

Verslag **Bijeenkomst Duurzame accommodaties fase 2**

Datum: 20-10-2015
Tijd: 19.30 – 21.00 uur
Plaats: Volkshoes Lindenheuvel
Aanwezig: Corry de Koster (projectmanager)
Namens de gemeente: May Jung (stadsdeelmanager)
Frans Drissen (projectmedewerker)

Vertegenwoordigde organisaties: Speeltuin Miranaburg
PIW-groep (Partners in Welzijn)
H. Barbara Ouderenbond
't Barbarazaelke
Moskee Markaz al Houda
RKFC Lindenheuvel
Pax Intrudibus
Gerrits Winkel

---

1. Introductie

May Jung heet iedereen namens de gemeente Sittard-Geleen van harte welkom op deze bijeenkomst en stelt de vertegenwoordigers namens de gemeente voor. Er volgt een kleine voorstelronde van de aanwezigen. Het doel van deze avond is om samen, aan de hand van de samenvatting van de analyse van de buurt na te denken en te praten over de toekomst maatschappelijke accommodaties binnen de gemeente. Dat gebeurt de komende periode in alle twaalf clusters van buurten/wijken/kernen. Vervolgens geeft hij het woord aan Corry de Koster voor een presentatie over de inhoud en stand van zaken van de bestuursopdracht Duurzame accommodaties.

2. Presentatie

Aanleiding

In de eerdere bijeenkomsten is een filmpje getoond, dat duidelijk aangeeft wat de aanleiding is voor de bestuursopdracht duurzame accommodaties. De bevolkingssamenstelling wijzigt. Er komen steeds meer ouderen die ouder worden en steeds minder jongeren. Maar ook andere ontwikkelingen zijn van invloed, zoals toenemende mobiliteit, digitalisering van de samenleving en individualisering. Dat is van invloed op het gebruik van accommodaties en leidt nu al tot leegstand. De gemeente wil deze ontwikkelingen niet op zijn beloop laten en daarom samen met het maatschappelijk veld een toekomstvisie voor het geheel aan maatschappelijke accommodaties samenstellen.

Invalshoeken

Invalshoeken daarbij zijn: Accommodaties moeten

- geschikt zijn voor de activiteiten die er in plaatsvinden nu en in de toekomst;
- niet te groot of te klein zijn, te weinig of teveel;
- op een redelijke afstand liggen voor het soort voorziening, waar het om gaat;
- betaalbaar zijn voor gebruiker en verhuurder.

Uitgangspunt is verder dat er bestaande accommodaties gebruikt worden om te voorkomen dat er leegstand en verloedering ontstaat.

Minder overheid, meer burger

Het maken van de toekomstvisie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de verschillende

stappen van het plan van aanpak is dan ook steeds een interactief traject ingebouwd voor overleg met het maatschappelijke veld (organisaties en verenigingen).

In het voorjaar zijn er twaalf bijeenkomsten geweest waarbij de uitgangspunten voor de toekomstvisie ter discussie stonden. Op basis daarvan heeft de gemeenteraad op 8 juli 2015 het Beleidskader Duurzame accommodatie vastgesteld. In het traject dat nu plaatsvindt, wordt getoetst of de analyse die de gemeente van elk cluster gemaakt heeft juist is en wat toepassing van het beleidskader betekent.

Dat moet leiden tot een toekomstvisie die 17 december in de gemeenteraad wordt behandeld en die richting geeft, dus nog geen keuzes maakt op accommodatieniveau, maar wel aangeeft welke kant het opgaat. Wat zien we? Zitten we inderdaad te ruim in jasje voor wat betreft aantal accommodaties en/of bezettingsgraad? Waar is er te veel of te weinig van? Valt al iets zeggen over accommodaties zelf? Liggen er zaken vast?

In die toekomstvisie zullen deelopdrachten geformuleerd worden. Die deelopdrachten worden dan in 2016 samen met aanbieders en gebruikers van accommodaties in de verschillende clusters uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.

Spreidingsmatrix

Vervolgens wordt de spreidingsmatrix uit het Beleidskader toegelicht. Er zijn voorzieningen waarvan het voldoende is dat ze op stadsdeelniveau of gemeentelijk niveau beschikbaar zijn (zoals grote sporthallen of de schouwburg). Maar er zijn ook voorzieningen waarvan in het Beleidskader is vastgelegd dat ze op clusterniveau of zelfs buurtniveau beschikbaar moeten zijn. De grote lijn is dat alleen ontmoetingsruimten nu en in de toekomst op buurtniveau (minder dan 6 minuten lopen) beschikbaar moeten zijn. Dat hoeft niet per se in een gemeenschapshuis te zijn, maar kan ook een andere gebouw zijn dat geschikt is als ontmoetingsruimte of ruimte voor bijv. ouderengymnastiek. Voor de overige functies (zoals basisscholen en gemeenschapshuizen) geldt een geleidelijk opschaling naar clusterniveau (minder dan 12 minuten lopen).

Selectiecriteria

Stel dat in een buurt verschillende ontmoetingsmogelijkheden zijn, die slecht bezet zijn en waarvan de exploitatie niet rond is, dan ligt het in de lijn te verminderen. Volgens het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader wordt er dan eerst gekeken naar de geschiktheid van de gebouwen op de volgende aspecten:

- Functionele kwaliteit (Is de accommodatie geschikt of geschikt te maken voor de activiteiten, die er in moeten plaatsvinden?).
- Belevingswaarde en omgevingskwaliteit (Bijv. Is het gebouw toegankelijk, laagdrempelig. Kun je er parkeren? Is omgeving veilig?)
- Duurzame exploitatie (Is de exploitatie voor gebruikers en verhuurder in balans, liefst zonder subsidie? En als er subsidie nodig is dan alleen als de maatschappelijke invulling aan de maat is. Zijn de verenigingen toekomstbestendig (aantal leden, bestuur)?
- Technische kwaliteit (Wordt voldaan aan de wet, aan milieueisen, etc.)
- Afstemming (Is er draagvlak bij aanbieders en gebruikers? Zijn er goede afspraken over beheer van multifunctionele accommodaties?)
- Toekomstperspectief bij voornemen tot afstoten (Zijn er lopende huurcontracten. Is het pand wel of niet gemeentelijk? Is er een andere bestemming voor het gebouw?)

Ook kan er reden zijn voor maatwerk. Bijv. vanwege ligging versus leefbaarheid of dreigende verloedering monumentale panden (vb. Gemmakerk). Ook kan het zijn dat een accommodatie die niet past in spreidingsmatrix, uitstekend wordt benut en daarom sowieso bestaansrecht heeft.

Getrapte besluitvorming

Na analyse op basis van de selectiecriteria, kan het zijn dat er meerdere accommodaties of geschikt te maken zijn. Hoe dan wordt dan de keuze bepaald? In het Beleidskader is daar voor een getrapte vorm van besluitvorming vastgesteld:

1. De spreidingsmatrix is leidend;
2. Vervolgens wordt bekeken welke bestaande accommodaties geschikt of geschikt te maken zijn;

3. Daarna wordt er een financiële doorrekening gemaakt waaruit het economisch meest voordelige scenario wordt gekozen. Leegstaand vastgoed wordt afgestoten of gesloopt;
4. Afwijking vindt alleen plaats alleen op basis van
  - a. externe financiering van investering of exploitatie en/of
  - b. aantoonbaar draagvlak en gebruik van minimaal 60% en/of
  - c. noodzaak tot instandhouding van beeldbepalende panden en monumenten.
5. Er geldt een overgangstermijn en overgangsregeling van 5 jaar na besluitvorming om de ideale situatie te bereiken.

De Gemmakerk is een voorbeeld van criterium 4.a. (subsidie van de provincie) en 4.c.

Het bovenstaande is ook allemaal terug te vinden op de gemeentelijke website.

3. CLUSTERANALYSE LINDENHEUVEL

De analyse is van tevoren toegezonden en ook voor ieder uitgeprint. Deze wordt in twee delen toegelicht en ter controle doorgenomen. De bewoners en organisaties zijn immers bij uitstek degenen die hun buurt kennen en weten wat er aan activiteiten en accommodaties zijn.

Toelichting t.a.v. het algemene gedeelte a t/m f:

- De algemene karakteristiek is overgenomen uit het stadsdeelprogramma; De 'veiligheidsvisie' is het gevolg van de nabijheid van Chemelot en de spoorlijn. Hier liggen wel voorzieningen, maar er komt bijvoorbeeld geen grote nieuwbouwwijk;
- Tijdens de vorige bijeenkomst in Lindenheuvel waren er slechts 4 mensen aanwezig (terwijl het een grote buurt is). Vanavond is dit al een verdrievoudiging;
- De vergrijzing is 35% in Lindenheuvel, dat is meer dan in de rest van de gemeente. Er zijn steeds minder jongeren. Scholen zijn hierover al in gesprek met elkaar;
- Het burgeronderzoek laat zien dat men tevreden is over sportgelegenheid en buurthuizen, maar de overige voorzieningen worden minder goed beoordeeld dan in de rest van de gemeente.
- Over het algemeen geldt dat de herkomst van leden en bezoekers voor circa 50% uit de eigen buurt of aangrenzende buurten afkomstig is, behalve bijv. in Centrum Sittard dat een regionale functie heeft;
- De cijfers over bevolkingsontwikkelingen in het cluster zijn afkomstig van het ETIL. Ontwikkelingen zoals nieuwbouw in een buurt zijn hier niet in meegenomen

Ook de specificatie van huidige accommodaties en gebruikers wordt kort toegelicht.

- Het overzicht is samengesteld aan de hand van verschillende gemeentelijke administraties en een inventarisatie onder 1100 organisaties, waarvan er 700 gereageerd hebben;
- De aangegeven bezetting is geflatteerd. Als één organisatie één ruimte in een multifunctionele accommodatie op en vast tijdstip minimaal eenmaal per twee weken gebruikt, kleurt het vakje rood. Zie bijv. scholen voor primair onderwijs, waarvan het bezettingsoverzicht op de woensdag en in de avonden groengekleurd is.
- Voor een aantal met name genoemde panden geldt het gemeentelijke accommodatie beleid. Exploitanten of gebruikers krijgen een gemeentelijke subsidie in de huisvestingskosten.

De gecorrigeerde versie van de analyse wordt een bijlage bij de raadsnota en is voor iedereen ter inzage. Er is nog een week de tijd om aanvullingen en correcties door te geven via www.accommodaties@sittard-geleen.nl.

De inventarisatie is echter nog niet compleet. Voor de start van het uitvoeringsplan worden de gegevens aangevuld.

Algemene opmerkingen n.a.v. presentatie en analyse:

- Enige hilariteit ontstaat door de naam Lindebloem (typfout!) op de overzichtsdia: dit is een samentrekking van de namen van voetbalvereniging Heidebloem en voetbalvereniging Lindeheuvel. Besprekingen over een eventuele fusie van de twee voetbalclubs zijn echter afgeketst.
- Scholengemeenschap DaCapo verhuist waarschijnlijk naar de gebouwen van Zuyd Hogeschool (oude HEAO en Social Work) in de Havikstraat. Het gebouw in Lindenheuvel blijft bestaan.
- De noordelijke buurt Maastrichterbaan is een nieuwbouwuurt (hoewel inmiddels ook 30 jaar oud) met relatief weinig voorzieningen.
- De Napoleonbaan Noord scheidt noord en zuid van elkaar en vormt een natuurlijke barrière. Het is opvallend dat mensen aan de zuidkant klagen over de weinige voorzieningen en activiteiten terwijl de dia toch duidelijk laat zien dat dat beeld onjuist is. .

4. Interactief programma

Na de presentatie worden de deelnemers verzocht aan de hand van kleurkaartjes plaats te nemen aan 3 statafels en een vrije discussie te voeren. Op de tafels liggen plattegronden van het cluster met daarop ingetekend buurtcirkels met een doorsnede van 1 km. Van de rand tot het centrum van de cirkel is minder dan 6 minuten lopen. Ook de verschillende accommodaties zijn aangegeven.

Verzocht wordt om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Is het aantal en de plaats van de buurtcirkels correct?
2. Welke accommodaties zijn het meest geschikt als ontmoetingsruimte en waarom?

Na het interactieve deel worden de bevindingen plenair teruggekoppeld. Iedere groep presenteert zelf de verzamelde inzichten en ideeën aan alle deelnemers.

Resultaten:

- In welke mate moet je vasthouden aan de cirkels? Een natuurlijke barrière als de Napoleonsbaan geeft mensen een bepaald gevoel (van oudsher)
- Het gedeelte van de wijk boven de Napoleonsbaan heeft erg veel voorzieningen. Die moeten wel volledig benut worden en dat is nu niet het geval. PIW zou hier voor de sociale cohesie moet zorgen.
- De demografische ontwikkeling in Landgraaf laat zien dat er over 15 jaar een grote groep ouderen is. Daar moet op ingespeeld worden met meer voorzieningen. Vooral een ontmoetingspunt is echt gewenst, want het is te ver om te voet naar het centrum van de wijk te gaan (meer dan 12 minuten).
- Er komen steeds meer buitenlandse mensen in Landgraaf wonen. Daar verjongt de wijk van, maar helaas is het moeilijk met de ouders in contact te komen. Ze zijn niet georiënteerd op de eigen wijk (gedeeltelijk komt dit ook omdat er geen winkels in de wijk zijn).
- Leg verbindingen, kijk over de buurten heen. Wat in de ene buurt goed gaat, kun je misschien ook in de andere buurt voor elkaar krijgen. Best practices als voorbeeldfunctie. Lukt dit niet spontaan, dan moet het georganiseerd worden (door PIW, door gemeente?). Het zou goed zijn als men over de buurten heen met elkaar kennismaakte om van elkaar te leren.
- Jongeren zijn ontevreden over de voorzieningen voor hen, is een gehoorde klacht. Reactie Corry de Koster en May Jung: over het algemeen zijn jongeren mobiel en trekken ze naar het centrum. Er zijn veel subculturen en het heeft geen zin om iets neer te zetten waar geen vraag naar is. Het moet zichzelf ontwikkelen. Om een voorbeeld te noemen: in Venlo hebben ze bij de hangplekken voor jongeren wifi geregeld. Dat werkt prima. In het centrum van Geleen is de wifi juist weggehaald omdat het te veel overlast opleverde.
- Het is jammer dat het Volkshoes na de verbouwing commercieel uitgebaat wordt. Hierdoor zijn de prijzen te hoog, de prioritering in de verhuur soms een probleem en zoekt men huisvesting

in de vele goedkopere accommodaties die er zijn (bijv. het nabijgelegen wijkcentrum), die ook minder grootschalig zijn

6. Afronding

May Jung vraagt nogmaals binnen een week correcties en aanvullingen toe te sturen. Het verslag zal binnen twee weken worden toegezonden. Op 17 december zal de gemeenteraad de toekomstvisie behandelen. May bedankt iedereen nogmaals voor inbreng en betrokkenheid.

Sittard-Geleen	20-10-2015
Cluster/Team	Beleid, Maatschappij